

LYHYESTI SANOTTUNA

Vahva pankkisektori on voimavara epävakaassa maailmassa

Tänään – Lyhyesti sanottuna – Rahoitusvakaus

Suomen rahoitusjärjestelmä on pysynyt vakaana samaan aikaan, kun toimintaympäristö on vaikeutunut. Kansainväliset konfliktit ovat heikentäneet taloutta ja aiheuttaneet levottomuutta rahoitusmarkkinoilla. Korkotason nousu on hyydyttänyt asuntomarkkinoita etenkin Suomessa, missä lainat ovat vaihtuvakorkoisia. Suomalaisten pankkien ja lainanottajien hyvä riskinkestävyys tulee varmistaa, sillä se on välttämätöntä kestäväälle talouskasvulle. Euroopassa tulisi tehdä yhteistyötä, jotta yritykset voisivat saada rahoitusta monipuolisesti eri lähteistä. Eurooppalainen yhteistyö myös lujittaisi pankkisektorin kykyä kestää kriisejä.

Epävakaata maailmantilanne on kasvattanut talouden ja rahoitusvakauden riskejä sekä kyber- ja hybridiuhkia. Vahva pankkisektori suojaa kriiseiltä ja tukee talouskasvua – pankkisääntelyä ei tule vesittää.

Syvämmät eurooppalaiset pääomamarkkinat ja yhteinen talletussuoja vahvistaisivat riskinkestävyyttä ja kasvua.

Kansainväliset sokit ravisuttavat taloutta ja rahoitusmarkkinoita

Lähi-idän kriisi, sota Ukrainassa ja suurten talousalueiden väliset konfliktit kauppaa- ja ulkopoliitikassa ovat heikentäneet talouden näkymiä. Iranin sota on nostanut öljyn ja kaasun hintaa. Jos energia pysyy kalliina, se voi kiihdyttää inflaatiota eli yleistä hintatason nousua. Inflaation nopeutumista koskevien odotusten vuoksi myös markkinakorot, kuten euroalueella käytetyt euriborit, nousivat selvästi keväällä.

Hintojen ja korkojen nousu hidastaa talouskasvua, jos kustannusten kasvu vähentää tuotteiden ja palveluiden kysyntää ja yritysten investointeja niiden tuotantoon. Myös epävarmuus tulevasta hydyttää taloutta, sillä se saa monet suhtautumaan varovaisesti rahan käyttöön.

Sijoittajien epävarmuus tulevasta heiluttaa arvopapereiden hintoja. Sijoittajia huolestuttavat etenkin yritykset, joilla on paljon velkaa ja tarve tehdä runsaasti investointeja lähivuosina. Tällaisia ovat esimerkiksi tekoälyä ja sen sovelluksia kehittävät yritykset. Jos yritykset eivät täytä sijoittajien suuria odotuksia, niiden osakkeiden arvo voi laskea.

Epävakaa maailmantilanne on lisännyt kyber- ja hybridiuhkia, kuten digitaalisia hyökkäyksiä ja pahantahtoista vaikuttamista maiden välillä. Tekoälyn nopea kehitys saattaa tulevaisuudessa mahdollistaa aiempaa vaarallisemmat iskut pankkien tietojärjestelmiin ja -verkkoihin. Ennalta arvaamattomat tilanteet vaativat pankeilta yhä vahvempaa teknistä tietoturvaa ja toimintavarmuutta.

Kuvio 1.

Suomen asuntomarkkinoiden ahdinko on kestänyt jo monta vuotta

Suomen asuntomarkkinat ovat pahimmassa laskusuhdanteessa sitten 1990-alussa koetun laman. Vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet jo usean vuoden ajan, ja

asuntokauppoja solmitaan tavallista vähemmän ja hitaammin.

Uusien asuntojen hinnat ovat jääneet kalliiksi verrattuna vanhojen asuntojen hintoihin. Tämä johtuu muun muassa siitä, että rakentamisen kustannukset ovat kasvaneet. Uusien asuntojen kalleus karkottaa ostajia, mikä puolestaan jäädyttää uusia rakennushankkeita.

Korkojen ja arkielämän kustannusten nousu on ajanut velkaantuneet kotitaloudet aiempaa ahtaammalle. Asuntovelalliset ovat silti suoriutuneet lainojen lyhentämisestä ja korkomenoista enimmäkseen hyvin. Monet ovat kuitenkin varovaisia ottamaan lisää lainaa esimerkiksi vaihtaakseen asuntoa.

Kustannusten kova kasvu on koetellut myös monia ammattimaisia kiinteistösijoittajia ja voittoa tavoittelemattomia asuntoyhteisöjä. Etenkin sellaisten sijoittajien ja yhteisöjen vaikeudet ovat lisääntyneet, joilla on runsaasti vaihtuvakorkoista velkaa uusien vuokra-asuntojen rakentamisesta.

Suomen pankkisektorin ja lainanottajien riskinkestävyys on turvattava

Suomalaiset pankit ja koko rahoitusjärjestelmä ovat hyvässä kunnossa, ja ne ovat toimineet vakaasti epävakaassa ympäristössä. Pankkien ja lainanottajien riskinkestävyyttä on vankistettu pitkäjänteisesti sääntelyllä ja valvonnalla. Tämä on tärkeää, sillä luotettavat rahoitus- ja maksupalvelut sekä mahdollisuudet säästää ja sijoittaa ovat kestävän talouskasvun kivijalka.

Finanssivalvonnan vaatimukset pankeille varmistavat, että niillä on riittävästi varoja, joiden avulla ne selviäisivät suuristakin tappioista. Kun pankit ovat vahvoja, maksukykyisten asiakkaiden on mahdollista saada lainaa, vaikka taloustilanne olisi yleisesti ottaen heikko. Pankkien kansainvälistä sääntelyä on tarpeen yksinkertaistaa nykyisestä, mutta sitä ei pidä vesittää.

Lakimuutokset tuovat kesäkuussa lisää joustoa lainoja koskeviin vaatimuksiin. Asuntolainojen enimmäispituus kasvaa 40 vuoteen. Lisäksi Finanssivalvonta voi sallia aiempaa suuremmat lainat suhteessa niiden vakuuksiin, kun asuntomarkkinat ovat laskusuhdanteessa. Valtioneuvosto voi höllentää rajoituksia, jotka koskevat taloyhtiöiden lainoja rakentamisvaiheessa. Maksukyvyyn ja riskien huolellisesta arvioinnista ei silti pidä tinkiä, ja lakimuutosten vaikutuksia velkaantumiseen on seurattava.

Euroopassa tulisi edistää pääomamarkkinoita ja kriisinkestävyyttä

Euroopassa tulisi kehittää alueen yhteisiä osake- ja joukkolainamarkkinoita. Markkinat toimivat tehottomasti, jos ne pysyvät pieninä ja pirstoutuneina eri maihin. Valtiot, pankit ja yritykset voivat hankkia pääomamarkkinoilla sijoittajilta pitkäaikaista rahoitusta, ja lisäksi sijoittajat voivat käydä kauppaa osakkeilla ja velkapapereilla. Rahoitusta on tärkeää olla hyvin saatavilla, sillä sotilaallinen puolustus, teknologinen kehitys ja ilmastonmuutos vaativat mittavia investointeja.

Ammattimaiset pääomasijoittajat ovat tärkeitä etenkin nuorille, riskipitoisille yrityksille, jotka tarvitsevat sijoittajilta oman pääoman ehtoista rahoitusta, kuten osakepääomaa, ja sen lisäksi neuvoja liiketoimintansa kasvattamiseen. Pääomamarkkinoiden kasvu parantaisi myös sekä kansalaisten että ammattilaisten mahdollisuuksia sijoittaa eri maihin ja erilaisiin kohteisiin.

Euroopassa tulisi edistää myös yhteistä talletussuojaa, joka voisi korvata kansalliset järjestelmät. Talletussuoja turvaa talletuksia, jos pankki ei pysty maksamaan niitä asiakkaille. Yhteinen suoja lujittaisi luottamusta Euroopan pankkisektoriin ja siten parantaisi sen kykyä selvitä kriiseistä. Yhteinen suoja olisi tärkeä etenkin Suomen kaltaisille maille, joissa pankkisektori on suuri ja talletukset ovat keskeinen rahoituksen lähde pankeille.

[SIIRRY LUKEMAAN KOKO ARTIKKELI](#)